

Akademia Nauk Stosowanych

KARTA PRZEDMIOTU

Dane ogólne:

Nazwa przedmiotu:	Praktyczne aspekty językoznawstwa
Okres ważności karty:	IN_JN_PP_P_I_(2022-2025)
Forma kształcenia:	Studia licencjackie
Forma studiów:	stacjonarne
Profil studiów:	praktyczny
Kierunek studiów:	Filologia
Specjalność/Specjalizacja:	Język niemiecki - poziom podstawowy

Przedmiot realizowany:

Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Wartość % zajęć	Rygor zaliczenia	ECTS
1	2	ćw	45	75	zaliczenie z oceną	5
		wyk	30	25	zaliczenie	
2	3	egz	0	50	egzamin	2
		war	15	30	zaliczenie z oceną	
		wyk	15	20	zaliczenie	
Razem			105			7

Jednostka prowadząca przedmiot:	Instytut Neofilologii
Koordinator:	Emilia Wojtczak
Prowadzący zajęcia:	mgr Ewelina Uriasz, dr Emilia Wojtczak
Moduł, grupa przedmiotów:	MODUŁ FILOLOGICZNY - OBOWIĄZKOWY
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	semestr: 2 - niemiecki (100%) , semestr: 3 - niemiecki (100%)
Przyporządkowanie zajęć/grup zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	językoznawstwo (wiodąca), literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii

Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s - seminarium, lab - laboratoria, p - projekt, sk - samokształcenie, pz - praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp - zajęcia praktyczne

Dane merytoryczne

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:
Dobra znajomość języka ojczystego
Cel przedmiotu
Celem zajęć jest wprowadzenie studentów z szeroko pojętą tematyką językoznawczą, zaznajomienie z głównymi kierunkami w lingwistyce światowej od XIX w. po dzień dzisiejszy, wprowadzenie w problematykę językoznawczą poczynając od fonetyki, morfologii, słowotwórstwa, na idiomatyce i współczesnych tendencjach w języku niemieckim skończywszy. Studenci powinni orientować się w podstawowych mechanizmach funkcjonowania języka, sposobach powstawania nowych jednostek leksykalnych, nowych znaczeń,

powstawania stałych związków wyrazowych, możliwościami ich tłumaczenia na inny język, jak również poznać najnowsze tendencje w języku niemieckim (np. neologizmy, anglicyzmy itp.). Ćwiczenia i warsztaty mają też na celu wykształcenie umiejętności obserwacji i analizy faktów językowych, wyposażenie studentów w aparat pojęciowy na potrzeby ich przyszłej pracy zawodowej: nauczania języka obcego, pracy w biznesie lub jako tłumacz, rozwijania umiejętności analitycznych i badawczych, mających zastosowanie w ćwiczeniach praktycznych oraz w przyszłej pracy zawodowej.

Szczegółowe efekty uczenia się				
Lp.	Opis efektu uczenia się	Metoda realizacji efektów uczenia się	Metody sprawdzenia efektu uczenia się	Odniesienie do efektów dla modułu/specjalności/kierunku studiów
1	Student definiuje podstawowe pojęcia językoznawstwa i operuje nimi w wypowiedziach słownych i pisemnych	M4 (Wypowiedź ustna), M1 (Wykład konwersatoryjny), M2 (Praca z materiałem źródłowym), M3 (Dyskusja)	Kolokwium, Egzamin, Test	K_W02
2	Student analizuje, opisuje i rozróżnia fakty dotyczące istoty teorii języka i komunikacji (kategorii, poziomów analizy i opisu) wykorzystując je w wypowiedziach słownych i pisemnych	M4 (Wypowiedź ustna), M1 (Wykład konwersatoryjny), M2 (Praca z materiałem źródłowym), M3 (Dyskusja)	Kolokwium, Egzamin, Ocena prac pisemnych/referatów, Ocena odpowiedzi ustnej	K_W03
3	Student korzysta z podstawowych ujęć teoretycznych w celu interpretowania zjawisk językowych ustnie i/lub pisemnie; komponuje teksty dokonując analizy, syntezy oraz oceny informacji na podstawie zgromadzonych źródeł	M4 (Wypowiedź ustna), M7 (Praca pisemna), M6 (Analiza przypadku), M5 (Zadanie (ćwiczenie praktyczne))	Kolokwium, Egzamin, Test, Ocena odpowiedzi ustnej	K_U02
4	Student wyjaśnia oraz wyodrębnia zagadnienia językowe korzystając z badań przeprowadzonych samodzielnie oraz przez językoznawców	M4 (Wypowiedź ustna), M7 (Praca pisemna), M2 (Praca z materiałem źródłowym), M5 (Zadanie (ćwiczenie praktyczne))	Kolokwium, Egzamin, Ocena prac pisemnych/referatów, Ocena odpowiedzi ustnej	K_U06
5	Student ocenia ważność poszczególnych pojęć językoznawczych dla komunikacji językowej; rozróżnia i opisuje mechanizmy tworzenia wyrazów i wypowiedzi; rozróżnia sposoby wzbogacania zasobu leksykalnego języka; aranżuje prace badawcze dot. językoznawstwa prowadzone indywidualnie lub w grupie	M4 (Wypowiedź ustna), M5 (Zadanie (ćwiczenie praktyczne))	Dyskusja, Test, Ocena odpowiedzi ustnej	K_U09
6	Student weryfikuje poziom swojej wiedzy językoznawczej i systematyzuje ją; jest w stanie kreatywnie rozwiązywać problemy językoznawcze i uzasadniać wyniki w oparciu o dostępną literaturę przedmiotu.	M4 (Wypowiedź ustna), M3 (Dyskusja)	Dyskusja, Ocena prac pisemnych/referatów, Ocena odpowiedzi ustnej	K_K01
Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)				
Analiza przypadku (M6 - Weryfikacja nabytych umiejętności badawczych w zakresie językoznawstwa), Dyskusja (M3 - dyskusja weryfikująca wiedzę i kompetencje społeczne), Wykład konwersatoryjny (M1 - Wykład przybliżający terminologię językoznawczą), Zadanie (ćwiczenie praktyczne) (M5 - Zadanie weryfikujące stopień opanowania wiedzy i poziom uzyskanych kompetencji), Praca pisemna (M7 - Praca podsumowująca wykonaną analizę i badania w ramach projektu), Wypowiedź ustna (M4 - Wypowiedź weryfikująca wiedzę i umiejętności z zakresu językoznawstwa oraz kompetencje społeczne studenta), Praca z materiałem źródłowym (M2 - Praca z materiałem poszerzająca wiedzę i umiejętności)				
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się				
wiedza: Kolokwium (Sprawdzenie stopnia opanowania wiedzy i nabytych umiejętności.) Test (Test sprawdzający wiedzę i umiejętności w zakresie omawianej problematyki) Ocena odpowiedzi ustnej (Weryfikacja nabytej wiedzy, kompetencji i umiejętności) Ocena prac pisemnych/referatów (Ocena weryfikująca wiedzę i umiejętności w zakresie omawianych problemów) Egzamin (Egzamin weryfikujący stopień nabytej wiedzy i posiadane umiejętności w zakresie analizy zjawisk językoznawczych) umiejętności: Kolokwium (Sprawdzenie stopnia opanowania wiedzy i nabytych umiejętności.) Dyskusja (Dyskusja weryfikująca umiejętności i kompetencje społeczne studenta) Test (Test sprawdzający wiedzę i umiejętności w zakresie omawianej problematyki) Ocena odpowiedzi ustnej (Weryfikacja nabytej wiedzy, kompetencji i umiejętności) Ocena prac pisemnych/referatów (Ocena weryfikująca wiedzę i umiejętności w zakresie omawianych problemów) Egzamin (Egzamin weryfikujący stopień nabytej wiedzy i posiadane umiejętności w zakresie analizy zjawisk językoznawczych)				

kompetencje społeczne:	
Dyskusja (Dyskusja weryfikująca umiejętności i kompetencje społeczne studenta)	
Ocena odpowiedzi ustnej (Weryfikacja nabytej wiedzy, kompetencji i umiejętności)	
Ocena prac pisemnych/referatów (Ocena weryfikująca wiedzę i umiejętności w zakresie omawianych problemów)	
Warunki zaliczenia	
zaliczone wszystkie prace kontrolne i zadania domowe, 80% obecności na wykładach i ćwiczeniach/warsztatach, aktywność na wykładach, ćwiczeniach/warsztatach, pozytywna ocena z egzaminu	
Treści Kształcenia	
	Liczba godzin
Semestr: 2	
Forma zajęć: wykład	
Przedmiot i główne kierunki badań lingwistycznych. Językoznawstwo diachroniczne, synchroniczne, stosowane, opisowe, funkcjonalne, behawiorystyczne, kognitywne. Związki językoznawstwa z innymi dziedzinami nauki. Definicja i cechy znaku językowego, pojęcie kodu i specyfika kodu językowego. Typologia dyscyplin językoznawczych w obrębie językoznawstwa teoretycznego i stosowanego. Główne etapy językoznawczego opisu języka ze szczególnych uwzględnieniem XIX -XXI wieku. Strukturalny opis języka w koncepcji F. de Saussure'a. Związki z socjologią końca XIX wieku. System, struktura, opozycja język (langue) mowa (parole) relacje syntagmatyczna i paradygmatyczna. Struktura i natura znaku / symbolu językowego, teoria wartości. Strukturalizm funkcjonalny – Szkoła Praska. Funkcjonalna koncepcja języka. Glossematyka. Płaszczyzna treści i wyrażenia, forma, substancja. Semantyka składnikowa. Strukturalizm amerykański – dystrybucjonalizm. Związki z psychologią behawioralną i empiryzmem. Poziomy opisu języka. Korpus. Metoda dystrybucjonalna. Strukturalizm amerykański. Gramatyka generatywno-transformacyjna. Związki z realizmem poznawczym (natywizm). Kompetencja i performancja. Struktura głęboka i powierzchniowa. Reguły kategoryjne.	30
Forma zajęć: ćwiczenia	
Czym jest język? Dlaczego należy badać język? Funkcje języka. Język jako zjawisko psychologiczne i społeczne. Funkcja poznawcza języka: wpływ języka na procesy poznawcze człowieka. Klasyfikacja języków świata. Przedmiot i działy językoznawstwa zajmujące się słowem jako podstawową jednostką języka; pojęcia fonem, morfem, leksem, semem; słowo i jego płaszczyzny znaczeniowe. Definicja znaku. Język jako system znaków. Model komunikacji językowej. Podsystemy języka: poziomy lingwistycznej analizy wypowiedzi. Fonologia a fonetyka. Sylaba. Morfologia: wewnętrzna struktura wyrazu. Procesy słowotwórcze. Semantyka leksykalna. Co zawierają słowa? Językowy obraz świata; morfemy i leksemy, wyrazy i związki frazeologiczne jako jednostki leksykalne, słownictwo czynne i bierne Relacje leksykalno-semantyczne: polisemy, homonimy, synonimy, antonimy itd.; pole semantyczne; sposoby poszerzania zasobu leksykalnego; metafora i metonimia; idiomatyka i paronimia, skrzydlate słowa; kolokacje wyrazowe, zapożyczenia, neologizmy semantyczne (neosemantyzmy). Własności semantyczne i syntaktyczne zdań.	45
Semestr: 3	
Forma zajęć: wykład	
Relacje składnia-semantyka. Językoznawstwo kognitywne. Kategorie klasyczne i naturalne. Prototyp w definiowaniu znaczeń leksykalnych. Metafora w ujęciu kognitywnym. Pragmatyka językoznawcza. Akt mowy. Pragmatyczne reguły rządzące interpretacją wypowiedzi. Treści implicytne i ich rola w komunikacji. Język vs. językoznawstwo. Językoznawstwo praktyczne vs. językoznawstwo stosowane. Interdyscyplinarność językoznawstwa.	15
Forma zajęć: warsztaty	
Praktyczne aspekty pracy badawczej językoznawcy: konstruowanie projektu badawczego (cel, pytania badawcze, hipotezy), metody gromadzenia danych (obserwacje, wywiady, badania terenowe, elicytacja, praca z korpusem językowym/słownikami/tekstami, itp.), ilościowe i/lub jakościowe opracowanie danych, interpretacja danych (metody w interpretacji zebranego materiału). Przykładowe tematy projektów badawczych: frazeologia w języku, języki w aspekcie terytorialnym;	15

ochrona i pielęgnacja języków lokalnych, gwar, dialektów, język w mediach, języki specjalistyczne, współczesne tendencje w języku niemieckim.		15	
Literatura			
Podstawowa			
Grzegorzczkowska R. , Wstęp do językoznawstwa, PWN, Warszawa 2007			
Lachur Cz., Zarys językoznawstwa ogólnego, Wyd. UO, Opole 2004			
Pittner K., Einführung in die germanistische Linguistik, 2. Aufl, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt 2016			
Volmert J., Grundkurs Sprachwissenschaft, , UTB, Stuttgart 2005			
Uzupełniająca			
Helbig G., Dzieje językoznawstwa nowożytnego, Ossolineum, Wrocław 1982			
Polański K. (red.) , Encyklopedia językoznawstwa ogólnego, Ossolineum, Wrocław 2003			
Zebrowska E., Dovkopoly Z. , Linguistik. Eine Einführung für Germanistikstudium, Wyd. UWM, Olsztyn 2004			
Sposób określenia liczby punktów ECTS			
Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się		Obciążenia studenta [w godz.]	
Zajęcia dydaktyczne		105	
Samokształcenie		0	
Praca własna studenta		70	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		175	
Liczba punktów ECTS			
łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu		7	
Bezpośredni kontakt z nauczycielem		L. godzin	ECTS
		105	4,2

1 godz = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.